

Pa pride večer koncerta. Žadovoljen stopam s sinom proti mestu in se že v naprej veselimo užitka, ki se mi gotovo nudi. Stopim v dvorano, poiščem sedež št. 12 — pa z grozo zapazim, da je to tisti sedež, na katerem sedi navadno prvi mož izmed „višjih deset tisočev.“ Stopim takoj k sinu na stojišče, da ga pokaram za tako nepremišljen korak, a on se mi le poredno zareži v lice:

„Kaj to meni de? Saj si ti zame prvi in najvišji v deželi — zakaj bi tedaj ti ne sedel enkrat na prvem prostoru — in še celo ko sem sedež pošteno plačal?“

Ta sicer tehten argument me je pa le malo potolažil in zmuznil sem se v dve grbi sključen do meni namenjenega najvišjega prostora ter sedel nanj s težkim srcem . . . pa sem miže pričakoval onih, ki so toliko, toliko višji od mene.

Ni mi bilo treba dolgo čakati, pa slišim korake za seboj — korake težke, odvažne! Čutil sem višjo atmosfero — in res sede za nas učitelje najmerodajnejši mož meni na desno.

Na moj vdanostni poklon mi je sicer prijazno odzdravil, a vendar se mi je zdelo, kakor bi me bilo njegovo resno oko zrla karajoče, češ:

„Kaj pa ti tukaj počneš? Ali so te morda za mojim hrbtom potisnili v šesti činovni razred, ali si pa zadel v loteriji?“

No, nisem mu odgovoril, temveč le dejal sam pri sebi:

„Ni mi sicer ljubo, da sedim tu-le, a proč pa vendar ne grem. Menili bi drugi, da niti pravice nisem imel do sedeža. Do konca ostanem — pa je!“

Zopet zamižim. V hipu na to pa že začetim obliže veličine — odpremi oči, se priklonim — in poleg mene na levi je sedela glava, pred katero klonejo vse druge — razen ene v deželi!

„No, med pošteno družbo si zašel France — kdo more reči, da ne? Toda rajši bi pa vendar sedel lepo ponižno med cestinarji na zadnjem prostoru kakor pa tukaj-le!“

Sapa mi je zastala, sklonil sem glavo in skrčil noge pod stol, po hrbtu pa mi je nakrat postalo nenavadno gorko in zdelo se mi je, da se potim.

Da, potil sem se — kot bi me bil s kropom polil!

Je tako-le vrag, sedeti na takem prostoru, v taki družbi, ob taki priliki! Saj nič ne rečem — znan sem bil s to gospodo, sedel sem že v njeni družbi — a nisem čutil nič stiske, nič skrbi. Izkazal sem jim potrebno čast, a potem sem pač govoril z njima kot z dvema smrt-nikoma naše uboge zemlje!

Tu-le je bilo pa vse drugače — tu je bilo oficijalno zastopstvo pri koncertu, tu pa se ne spodobi, da sili nas kdo med nje! In niti ne v svatovski obleki! O, križ božji!

Pa so prišle še druge glave in so stopale na desno in levo na svoje prostore, a kaj mi je bilo za te, ko sem imel že prvih dveh dovolj!

In začel se je koncert — koncert, ki je bil dober po izbranih kompozicijah, ki pa je bil naravnost dovršen po izvajanju. A od vsega tega koncerta nisem imel niti del onega užitka, kakor bi ga bil moral imeti.

Spoznal sem namreč, da najvišja mesta niso vselej najboljše, in da se nam navadnim zemljanom, ki so nam odkazana nižja mesta, nudijo čestokrat lepši užitki kakor pa onim nesmrtnikom.

Takoj pri orkestralnem izvajanju overture sem to spoznal. Tu ti tenko zapišči na levo uho piščal in se ti burkasto zasmeje v lice fagot, pa te udari na levo uho pozavna z vso silo sodnega dne! — Kar privzdiguje te na sedežu! Tu ni nobene zveze, nobene celotnosti!

Tu sem spoznal, da ti visoki gospodje na prvih sedežih tudi ne uživajo vseh blagov tega sveta, ampak da morajo prenesti mnogo neprijetnih vtiskov, ki jih jim podaja orkester življenja. Preveč od blizu jim je ves ta orkester — preveč vidijo za kulise.

Gledal sem tudi jaz precej za kulise — in videl sem v orkestru moža mladega — na važnem mestu, četudi mu ni bilo igrati prve violine, ki pa je sedel sredi izbornih godbenikov samo kot — statist. Čemu to, vprašam vas? Ali izda v koncertu življenja mrtva oseba kaj? Prav nič. Rajše malo število ljudi, pa naj bodo tisti umetniki.

Poleg oseb na moji strani mi je grenil torej užitek overture — tudi tisti statist, ki ga kar gledati nisem mogel.

Zato pa sem se zares divil umetniku prve violine, mlademu in lepemu možu, ki je igral s čudovito virtuoznostjo — s čudovitim čuvstvom! To je bilo življenje samo! Orkester takih mož skupaj — no, to bi bila nebesa, poslušati jih!

Več užitka sem že imel od mešanih zborov, ki so jih peli za overture. To pa zato, ker so stali pevci bolj oddaljeni, torej je bil coloten vtisk že mnogo boljji in pa ker sem se jaz svojega mesta že bolj privadil ter sem dobil več korajže za poslušanje — četudj sem še vedno ždel na svojem prostoru kot mokra kokoš in si nog, ki sem jih imel spravljene pod stolom, nisem upal še prav nič preložit.

Ogrel sem se pa pri Lisztovi Tarantelli, ki jo je z mojstrsko dovršenostjo igrala gospa Talichova. Tu se mi je pa kar srca veselja smejala, ko sem gledal njene prste, kako so bežali po klavirju vsi urni drug za drugim, kakor da se v prešerni igri love, pa se kar nikakor uloviti ne morejo. Pri tem pa so izvabljali instrumentu miline in strast, smeh in vrisk, kakor ga le umetnost sama more izvabljati! Treslo se je v meni vse radosti, kakor so se tresle zlate resice na dragoceni čipkasti obleki gospe Talichove!

Ko je umetnica jenjala, me ni kar nič več zadrževalo, da sem ji ploskal, kar so roke dale! Pa menite, da se je kaj zmenila name? Kar nič! In vendar se je dirigent aventure meni, pošestniku I. sedeža, še posebe priklonil, čeprav mu niti ploskal nisem. Poznal me namreč ni, pa si je gotovo mislil, da moram biti unikum denarnega sveta, ker sedim na prvem prostoru, pa se vedem tako blazirano.

Odtod dalje se nisem več tako boječe stiskal, temveč sem si dovolil uživati naslade, kakor jih morejo in smejo uživati samo izvoljeni krogi, čeprav v začetku z neko tesnobo. Menim namreč opazovanje ženskega sveta. Da — vidite — to pa ni vseeno, ali gledam sliko svetja iz neposredne bližine ali pa daleč iz ozadja. Tu še kukalo ne zadošča, medtem ko imaš s prostora I. vrste vse kakor na dlani.

Pa je nastopil ves deklinski cvet! Ves enak, pa vendar tako raznolik — ves suezno bel, pa vendar tako različen! Vse glavice popolnoma enako po sedaj veljavnem okusu razčesane, pa vendar ne dve glavici popolnoma enaki! Gotovo ima vsako gnezdece svoje značilnosti, ki ga ločijo od drugega.

Pa jih glej — ta dekleta — ko pojo! Kako se jim rde lica, kako se jim nasmiha obraz in se iskre njihove oči, kot „ljubici, ki šteje petnajst let!“ Da — ko so pele to pesmico, se je videlo, da jih je le malo med njimi, ki štejejo nekaj nad petnajst let — vsaj po sreč!

Vidite, tovariši, vse to sem mogel uživati le s prostora I. vrste in mi ni mogla ubraniti tega gospoda ne z leve ne z desne strani.

Kaj je, bilo na koncertu najlepšega? Vsel Vsaj ne vem pesmi, ki bi ne bila lepa. Ako jo poje tak zbor in jo poje tako, potem mora doseči višek efekta preprosta, pa molitve polna Aljaževa „Divna noč“, kakor ga morajo doseči moderne efektne in težje pesmi Adamičeve. Vsekakor pa se mora priznati, da so bile najoriginalnejše skladbe Adamičeve, da pa je dosegel velik efekt tudi Juvanc s svojim pastirjem, in da smemo biti ponosni na ta dva naša tovariša skladatelja!

Glejte, tako sem proti koncu koncerta pozabil, med kako družbo se nahajam. Dovolil sem si uživati koncert prav tako kakor vsi, ki so sedeli na prostorih I. vrste.

Ko pa je odzvenel zadnji akord, sem se osvestil, urno vстал in se skrivoma zmuzal izmed one družbe, boječ se, da me ne doleti končno — če ne že usten pa morda vsaj — ukor pogleda!

Ker pa ni izključeno, da mi je kak tak ukor še namenjen in tudi ni izključeno, da nam z ozirom na mojo izvršeno prednost ne izboljšajo plač, češ — da nismo tega potrebni, dokler posečamo koncerte na sedežih I. vrste, zato konstatujem:

1. Da sedeža nisem plačal sam;
 2. da nisem vedel, da bom sedel na I. mestu;
 3. da obljubljam, da kaj enakega več ne storim;
 4. da sem že dal svojemu sinu ukor;
 5. da niti ne zavidam onih, ki sede na prostorih I. vrste zaradi te njihove prednosti (zavidam jih le zaradi njihove plače):
- Končno konstatujem še, da pravzaprav ne vem, ali sem bil ta večer v vicah ali v nebesih. Menda le bolj v vicah!

Ornagoj.

Pozor šolska vodstva!

!!!
Za pouk naravoslovja oddam raznovrstnih ptic, sesalcev, rib itd., jako lepi preparati, po nizki cenli! ::::

Priporočam se za prepariranje vseh vrst živali. — Mnogo priznanj od različnih zavodov.

Viktor Herfort, preparater
Ljubljana, Stanko Vrazov trg št. 1
poleg Št. Peterskega mostu.

Kavarna PREŠEREN	
Ljubljana.	
6-1	

Listnica uredništva.
Radoveden bolnik: Lehrheim im Süden v Opatici, a samo za Nemce. Obrnite se pa na Koprako učil. društvo (predsednik Jos. Valentič, učitelj pri Sv. Antonu pri Kopru).

Našim rodbinam	
priporočamo 52-39	
Kolinsko cikorijo	

Avgust Agnola
Ljubljana, Dunajska cesta 13
priporočam svojo bogato zalogo 52-3
stekla, porcelana, svetilk, okvirov, šip itd. Tintnike za šolske klopi, kakor tudi aparate za fizikalne poizkušnje. Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela.

Lak za šolske table	
črn in medel	
: Olje proti prahu : priznana najboljša prodaja	
Adolf Hauptmann	
v Ljubljani.	
Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.	
Zahtevajte cenike! 52-50	

Prva avstro-ogr. c. in kr. priv. ameriška tovarna Cottage-Organs in orgelj-harmonijev. 52-43

Najboljše orgelj-harmonije obeh sistemov izdeluje in pošilja najceneje
RUDOLF PAJKR & Komp.,
Kraljevi gradec št. 133 (Češko).

Zaloge: Dunaj, Praga, Budimpešta.

Harmonije na pendel obeh sistemov in vseh velikosti, z natančno orgeljsko mensuro za cerkve, semenišča in kot orglje za vajo.

Pošilja se poštne prosto do zadnje železniške postaje. Gospodom učiteljem visok rabat. Delna odplačila od 8 K dalje.

Cenovniki gratis in franko.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu
ustanovljena leta 1831.

= Jamstveni zakladi znašajo nad 366 milijonov kron. =

12-11 Poslovni izkaz zavarovalnega oddelka na življenje

meseca januarja 1911.	
Vložilo se je ponudb	2154
za zavarovano vsoto	K 17.807.574-26
Izgotovljenih polje je bilo	1765
za zavarovano vsoto	K 15.016.938 79
naznanjene škode znašajo	K 624.804-42

J. Jax	
Ljubljana	
Dunajska cesta	
Šivalni stroji, kolesa in pisalni stroji.	
46-3	

Zagrebski **Franck** kot lovniško znamenje
priporočujemo najboljši pridatek za kavo!
kot priznana

Nizke cene elegantna oblika velika trpežnost so lastnosti, ki jih ima
! obuvvalo !
češke trdke
V. Havel v Blatni
(Južno Češko). 52-41

Cenik, v katerem je navedeno podrobno navodilo za jemanje mere, pošljem takoj franko. Definitivnim učiteljem dovoljujem na željo male mesečne obroke. . . .

Nepriležno blago rad zamenim!
Poprave črevljev se izvršujejo kar najskrbneje.

Anton Krušič,
krojaški mojster in trgovec
v Gorici 28-20
Tržaška ulica števil. 16
v lastni hiši.

Moja delavnica se nahaja v bližini slov. kmetijske šole.

Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznovrstnega blaga najrazličnejših kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarov
za vsak stan.

Posebno se priporočam cenjenim gg. učiteljem v mestu in na deželi.